

Segona época de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

LA CRISIS AGRÍCOLA.

No basta la cultura intelectual del agricultor per resoldre'l problema de la seva prosperitat econòmica.

Avuy, com may, la agricultura espanyola se troba en lo cas de pendre 'ls caràcters y 'l vol de la més poderosa industria. Los fruyts del terrós deuen esser treballats á la manera com el fabricant elabora sos géneros, utilisant tots los recursos científichs, socials y econòmichs que 'ls hi siguin aplicables, pera alcansar el *máximum* de producció del *mínimum* de terreno y de treball y pera poder colocar aquet *máximum* en condicions de competir, per sas qualitats intrínsecas y extrínsecas ab los demés productos similars que 's presentan als mercats. D'altra manera nostra producció agrícola será sempre mesquina y ruïnosa, á pesar de la superioritat natural de las fértiles comarcas d'Espanya.

Es precis, donchs, adoptar, en quant siga humanament possible, el sistema de cultiu intensiu, majorment atés l'augment de producció á que obligan las creixents necessitats del Estat y las exigencias de la competencia extranjera.

Mes per aixó es indispensable disposar de lo que no té l'agricultor: diner. Sense aquet element no pot adquirir los adobs, que son per ell lo que 'l cotó en floca per el fabricant de filats, primera materia de la seva industria, essent ociós y temerari esperar positivas ganancias de qualsevol cultiu, per esmerat que siga, quand l'adob del terreno es escás, nulo ó impropri

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químic.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químic.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor-propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacéutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, périt químic.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, périt agrónomo.
Primpcesa, 11, 3.ª — BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

Ayuntamiento de Madrid

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.ª

Guanos y adobs, sulfres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate committee.
Amadeo Cros.

Ceps americans.

Anton Ubach y Soler.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.ª
Ceps americans per vendre.
Leopoldo Rius.
Isidro Almirall.
Joseph Taló y C.ª
Estruch germans y Bargalló.

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubí.
Joseph Vives.
Gaspar Modolell.

Varios.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera
Turtós de coco y de llinosa.
Fábrica de vidrieria de Joan Vilella y C.ª
Apicultura movilista ó moderna.—E. de Mercader-Belloch.
Protector de suro pera empeltar las vinyas, per J. Rabasa.
Calendari del Pagés pera l' any 1898.

Llibres.

Construcciones é industrias rurales.
Reglas prácticas pera obtener bons olis.

SUMARI:

La crisis agrícola, per M. V. y V.—Viticultura americana. Novas observacions sobre 'ls millors porta-empelts pera reconstituir las vinyas, per Leopoldo Rius.—Correspondencia de Villet y Gelida, per Joseph Anglada y Piferrer y Pau Estruch respectivament.

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.—Importació de ceps americans.—Concurs agrícola.—Adobs pera las terras.—Balaguer.—Cervera.—Figueras.—Fraga.—Seu d' Urgell.—Torrellas de Foix.—Agricultura y Zootecnia.

FIRAS Y FESTAS MAJORS DE CATALUNYA.

pera las plantas que 's desitja cultivar: necessita además, diner pera procurarse elements perfeccionats de treball, y 'l necessita imprescindiblement pera combatre las maluras de las plantas y pera seguir y ordenar son prosper desentrotllo. De lo qual se deduheix que l' agricultor sense diner se veu precisat á abandonar al etzar tots los seus elements de riquesa pera que las forsas solas y escuetas de la naturalesa, s' encarreguin de donarli una mesquina producció que apenas basti pera atendre á sas necessitats més perentorias.

Donchs bé: ¿l' agricultor espanyol cóm trobará aquet diner que tant necessita?

Pot trobarlo mitjantsant la organizació del crédit.

Es un contrassentit sense base ni racional explicació, el fet de que 'l valor terra y el dels seus productos no trobin crédit, mentres están en poder del agricultor, sisquera proporcionat á la seva importancia, en tant que la industria y 'l comerç viuen disfrutant d' aquell y per complert, á pesar de la major inseguretats dels seus valors y d' estar aquets molt més sotmesos á la eventualitat y al etzar, determinat per las condicions personals del industrial ó comerciant, y per las continuas quebras y contratemps ab que aquestas condicions personals s' exteriorisan ab frecuencia.

Mentres regeix com lley reguladora de las relacions mercantils la bona fé y ab ella 'l poderós crédit, ab lo qual, per efecte d' un capritxós convencionalisme, sol contar, com part del seu capital, casi tot comerciant desde 'l mateix moment en que estableix el seu negoci; l' agricultor espanyol que posseheix á la fas del mon el capital més segur, la terra y 'ls seus anexos, no troba sisquera la confiança suficient pera lograr qui li presti una quantitat relativament petita en metàlich, quand la necessita, mediant un document privat, ó siga, oferint las garantias ordinarias que á aquesta classe de documents concedeix 'l dret, y se veu precisat á acudir á la hipoteca á llarch plasso, ab sos indispensables y costosos accessoris, la escriptura pública, ab sa cópia, el pago de drets á la Hisenda, el dels interessos, ab frecuencia usuraris, los drets del Registre, la escriptura de carta de pago, los drets de cancelació d' hipoteca, etc.; de manera que

CIEPS AMERICANS.

Cultius y viviers de LEOPOLDO RIUS. — Barcelona.
S' en viará 'l catàlech á qui 'l demani.

NOVAS MÁQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D' INVENCIÓ
PER 20 ANYS,
de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trinxadoras d' olivas, cinias, bójits, trepitjadoras de rahims, prempsas y altres máquinas agricolas premiadas en varias exposicions.

IMPORTANT AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups

En forma de boletas y en pots de vidre expenen aquet tóxic que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l' únich exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas

las duas especies per TAUPS, los quals destruheixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com succeheix ab los ceps, causant dany de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat.

Lo TALPICIDA-ALMERA es l' únich medi exterminador d' aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fábrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Ayuntamiento de Madrid

encara la estipulació ostensible y reservada dels rèdits no siga usuraria, el pr stam resulta serho en definitiva fins un punt in-
verosímil, gracies   les operacions indicadas, no sols pecunia-
riament sino per la pèrdua de temps que pressuposan, donchs,
per molta pressa que vulga emplearse en ellas, sempre resultan
difícils y laboriosas.

Sería, donchs, ut pica temeritat esperar que surti 'l capital
circulant, del agricultor, ni la racional movilizaci  de la propie-
tat rústica, del vigent sistema hipotecari, encara que aix  s' es-
per a quand la seva implantació, perque l' experiència ha vingut
mostrant lo contrari, com acab m d' indicar.

Pero que pot organisarse y dar  pims fruyts el cr dit agri-
cola espanyol, es indubtable, perque tenen los agricultors d' Es-
panya elements sobrats pera lograrho.

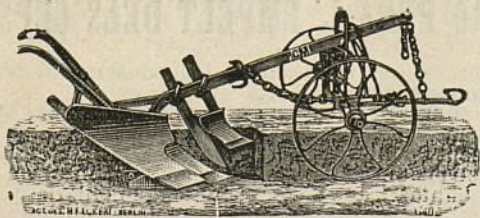
Pero es precís conv ncers avans de que puga favorir,   bé ha
de ser obra de la iniciativa y activitat de la classe interessada,  
ha de resultar en nostre pays, deficient, irrealisable   quand
menos tard a.

La classe agricultora, donchs, no pot lograr sos fins econ -
mich, social y polítich, sino mediant sa associació.

D' ella ha de resultar indefectiblement el cr dit y tot son po-
der no sols en las esferas de l' administració pública, sino en lo
concernent als mercats internacionals pera dar colocació als
productes. A Inglaterra y Alemania nos donan un elocuent
exemple 'ls agricultors, permaneixent units en societats econ -
micas, formadas y sostingudas per ells mateixos, ab grans re-
sultats, mitjantsant las quals disfrutan del cr dit en tota sa in-
tegritat y extensió, exercint en lo mon oficial y en el mercantil
influencia poderos sima.

Tant los anomenats Banchs d' Escocia, com los Schulze-
Delistch y los Raiffeisen, banchs cooperatius que funcionan
desde llunyana fetxa, han sembrat en los expressats pays-
sos lo benestar dels agricultors y jornalers del camp y han
contribuït d' un modo principal ssim al estat de prosperitat
envejable en que 's troba en ells la riquesa y la ciencia agri-
colas.

  Per qu    Espanya, ahont cont m ab mellors elements

GRAN DEPÒSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE
Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

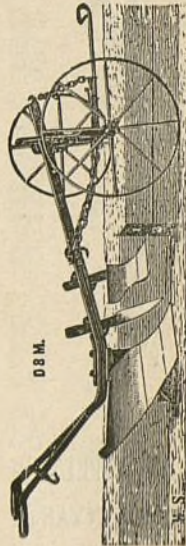
Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTAS CLASSES Y SISTEMAS.

Si s' envian 1 pesseta y 50 cèntims en sellos de correu, se remet 'l Catàlech general il-
lustrat de 1897, que consta de 200 páginas y prop de 1.000 grabats.

Ayuntamiento de Madrid

Bombas para trafegar vins, pera regar, per agotaments   incendis. — Prempsas y Filtres
pera vins. — Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas,
Trituradoras de grans, etc., etc. — Batadoras, Segadoras y Rasclets. — Aparells pera combatre
lo mildew y la Pyrala. — B sculas y m negas de totas classes. — Gran assortit d' articles pera
cellers y botillerias.

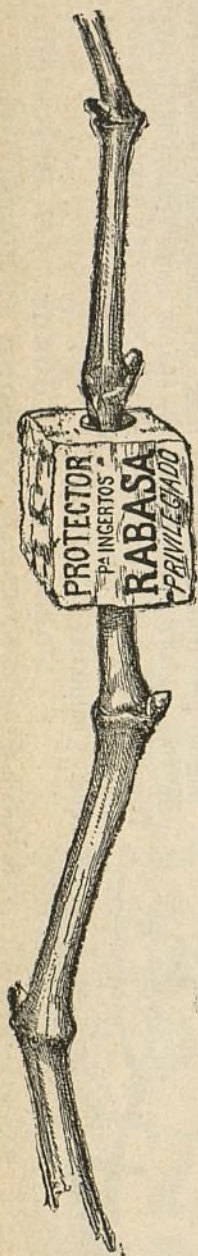

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.
Instrumentos aratoris de todas clases y sistemas.

GRAN DEPOSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE ALBERT AHLES
Successor de la Sucursal Noel de Paris.
Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

PROTECTOR

DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

PROTECTOR
DE SURO
PERA EMPELTAR
las vinyas.

AB PATENT D' INVENCIÓ.

*El mellor sistema,
més efícaç
y económich.*

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

naturals, no ha de lograse que l' agricultura pugua competir en los mercats del mon ?

Falta tan sols una entitat que organisi las forsas avuy adormidas del agricultor, y aquet, dantse compte de sí mateix se presti y se decideixi á utilizar son gran poderío.

M. V. y V.

VITICULTURA AMERICANA.

NOVAS OBSERVACIONS SOBRE 'LS MILLORS PORTA-EMPELTS
PERA RECONSTITUHIR LAS VINYAS.

Amich Sr. Tobella: En un dels derrers números de L' ART DEL PAGÉS doná vosté benévola acullida á mas *Breus apuntacions sobre la reconstitució dels vinyats destruits per la filoxera*. Fou eix treball un resúm de mos estudis teórich-practichs, ensemps que de mos llarchs experiments; y en ell cerquí de donar alguns consells pera guiar als viticultors que vulguian plantar ceps americans.

Ab plaher, donchs, he vist que mos amichs los Srs. Mir, Estruch y Casellas han exposat sas autorisadas opinions envers aquesta interessant materia, ocupantse especialment de las *Ri parias* y dels *Rupestris Lot* y *Guiraud*. Y jo, acullintme al conegut refran que diu: «qui més hi sápigua que més hi digui», donaré nous datos sobre l' adaptació de aqueixos y d' altres porta-empelts.

Precisament acabo de fullejar un nou é interessant llibre del il·lustrat enginyer agrónom de Málaga D. Leopoldo Salas y Amat, titulat: *La resistencia filoxérica y demás cualidades de las principales vides americanas y vitifero-americanas*, y trobo en ell una munió de parers tan semblants als que he exposat avans d' ara, diferentas vegadas, que no puch menys de sentir, (li confesso verament), un viu y secret plaher al veure coincidir mas humils ideas ab las d' una persona tant competent com ho es lo Sr. Salas y Amat. Además de las apreciacions d' aquest distinguit enginyer, citaré las de alguns altres entesos viticultors estrangers, en confirmació de mas diversas impresions.

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPOLT DELS CEPES

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empolt d' excelents é incomparables propietats.

Ademes de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que 's pugua desitjar.

Ab lo **Protector** de suro 's poden empeltar los ceps de tots gruixos fins los més prims; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empolt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema 's suprimeixen las lligadas ab rafiá y, per consegüent, lo molest y entretingut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixirse, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, 'l mateix any comensa á produhir alguns rahims, habent arribat á obtenir, si bé en contats ceps, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' empearlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep á ran de terra, fentli un tall de dos á tres centímetros en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diámetro més gros, s' hi uneix l' empolt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milímetros del nivell del porta-empelts, calsanlo després ab terra.

Convé no confondre aquet sistema ab altres qu' han donat dolents resultats. Al propietari ó agricultor que desconfihi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals lo cent.**

Ayuntamiento de Madrid

Comensarém per las

Riparias.

He recentment aconsellat (1) que no 's plantin *Riparias* sino en aquells terrenos fondos, plans, solts, fèrtils, frescals y que continguin poca cals ó gens; y aqueixa recomanació me l' han dictada no solsament los parers de moltíssimas personas entesas en viticultura americana, sino també los molts desenganys que he pogut coneixer *de visu* en diverses plantacions de *Riparias*. Los qui las recomanan *à outrance* diuen als pagesos: «ja podéu plantar *Riparias*, perque si 's tornan cloróticas, ara ja tenim lo remey ab lo método del Dr. Rassisguier». ¿Es verament util aquest consell prés al peu de la lletra y en absolut? Examinémho.

Soch un dels primers viticultors espanyols que vegéren (2) los felissos assaigs ab la solució del sulfat de ferro, aplicada al podar los ceps, y també dels primers en recomanar lo procediment á casa nostra; mes sé també y puch assegurar que, entremitj dels bons éxits que eix sistema produheix, hi há molts casos de resultats infructuosos, y altres en los quals es sols un paliatiu. Per ço recordarà vosté, Sr. Tobella, que parlantne temps enrera, li vaig dir: «enhorabona que 'ls que tingan *Riparias* plantadas en terrenos clorosants, procurin curar ó al menys alleugerar la malaltia segons lo procediment Rassisguier; mes, qui planti de nou *Riparias* en semblants terras, sab que possehirá un malalt á qui tindrà de donarli medicina durant molts anys y casi bé tota la vida, cosa que en veritat es ben poch agradable».

Donchs, quand eixas frases vaig pronunciar, estava molt lluny de presumir que ab las mateixas, poch més poch menys, s' expressaria M. Degrully més tart. Vegis *Le Progrés agricole et viticole* del 10 d' Octubre prop passat, ahont hi diu son sabi

(1) *Breves apuntes prácticos para la reconstitución de los viñedos destruidos por la filoxera.*

(2) A Montpellier, en las vinyas de M. Martin, secretari de la *Société pour l'encouragement de l'agriculture de l'Hérault*, y en las del notable viticultor M. Prosper Gervais.

FOSFATS, SUPERFOSFATS Y DEMÉS MATERIAS FERTILISANTES.

Adob especial pera vinyas y arbres

aplicable en los meses de Noviembre, Diciembre, Enero y Febrero.

Magatzém de drogas J. ALESAN, carrer de Freixuras, 23.—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

(ADOB COMPLERT APPLICABLE A TOTS LOS CULTIUS).

ADOB ESPECIAL PERA CEREALS.

ADOB pera VINYA, LLEGUMS y HORTALISSA.

Aquets ADOBS, basats en la lley de restitució vegetal, retornan á la terra arable los elements fertilisadors necessaris pera lo complert desentrotlló de la planta, portan la producció á son *máximum* de rendiment y milloran la composició dels terrenos.

Depòsit: carrer Freixuras, 23, magatzém de drogas J. ALESAN.—Barcelona.

Ayuntamiento de Madrid

GUANOS Y ADOBS

PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

Magatzém de drogas J. ALESAN.

Freixuras, 23, Barcelona.

director lo següent, parlant del *estat de la cuestió del procediment Rassiguier*: «dehuen redoblarse 'ls experiments, fins lo día en que las plantas ó varietats que suportan suficientment los terrenos calcaris estigan bastant propagats y sian d'un preu bastant abordable pera que 's puguin reemplaçar, á mida que 's vagin defallint, las vinyas (*riparias*), que la clorosis nos condempna á medicinar cada any».

Reflexionin fundament los viticultors aquestas importants y significativas frases, que reflexcan lo criteri avuy dominant á Fransa, y marcan l' evolució que s' ha verificat en aquesta materia, puig que 'l Sr. Degrully, (que un día fou lo campeó de las *Riparias*), además d' esser una eminencia vitícola, es una persona prudentíssima, y quan dona sos consells, ho fa després d' un fondo coneixement y d' una plena observació del assumpto de que tracta.

A dotzenas se poden comptar los casos en que 'l procediment Rassiguier queda infructuós. De moment, perquè ho tenim á la vista y ben aprop, li citaré algunas vinyas del terme de Martorell que he vist fa pochos días. La una, propia de Leandro Termens, toca ab la carretera nova de Piera; terreno pla, fondo, vermellós, argilo-calcarí de mitjana consistencia, bastant fertil, dosan 24 % de carbonat de cals, ab lo cedás de 22 fils. Plantada eixa vinya l' any 1893 ab *Riparias* etrepetadas de *Rupestris primitiu*, las empeltaren l' any 1895 de Xaretlos. Al mateix any groguejaren los empelts sobre las *Riparias*, mantenintse verts y hermosos los que tenian lo peu de *Rupestris*. Hi feren l' untura de sulfat de ferro ab totes las reglas degudas; brotaren be á la primavera següent, mes, al arribar lo mes de Juny tornaren á esgrogueirse y á decaure. Novament hi aplicaren á l' hivern de 1896 lo remey del sulfat de ferro, mes en vá, puig al venir l' istiu los brots se tornaren grochs y raquítics y los ceps malaltisos, tal com los he vist lo día 26 de Septiembre últim; distintgintse ja d' un tros lluny las passadas dels *Rupestris* verts y ufanosos, de las passadas de *Riparias* malaltas y esmortuhidas. Lo cultivador las arrancarà aquest hivern.

Un altra vinya del costat plantada y empeltada en igual for-

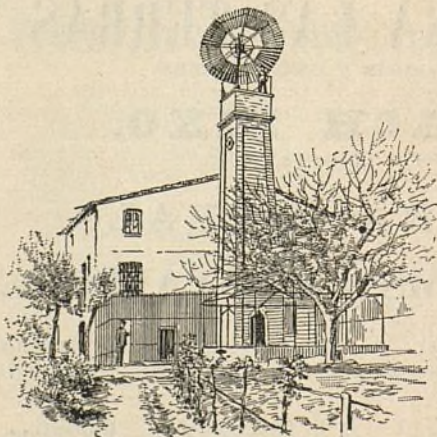
CALENDARI DEL PAGÉS PERA L' ANY 1898

PUBLICAT PER LO INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRO.
 Dit Calendari es de gran utilitat pera la classe agricultora. — Artículos científicos y literaris. — Consells y reglas pera lo pagés, etc. — Forma un tomo de 96 planas. — Se ven en totes las librerías de Catalunya al preu de **50 cèntims**.

TURTOS
 DE
COCO Y LLINOSA
 en cocas y en farina
 PER ALIMENT
 DEL BESTIAR
 y tot lo que tinga
 relació ab la
 AGRICULTURA

Dirigirse al
 CONSULTORI-MOSTRARI
 AGRÍCOLA
 Prímpeesa, 12, entressol,
 BARCELONA.

MOLINS DE VENT per regar, per se-
 rrar y per moldre.
 TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un pe-
 tit animal do-
 nan un doll d' aygua per poguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y
 per fàbricas.
TURBINAS PER MOLÍ y electri-
 citat.

ARIETS y tota mena de màquinas per ay-
 gua.

ENRICH SOLER.
 Ausias March, 149, BARCELONA.

ma un any més tart, conreuhada y *medicinada* ab los mateixos cuidados, se troba en igual estat; las rengleras de *Rupestris* magníficas, las de *Riparias* morintse.

Altra vinya del mateix pla de Martorell, propietat del senyor Salvany, cultivada per Vicens Domènech, en terreno molt semblant al anterior, plantada, empeltada y cuidada de la mateixa manera, també's troba en identich estat, habent igualment determinat lo parcer arrancar enguany las passadas de las *Riparias*.

Una vinya aprop de la estació vella de Martorell, propia de Lluís Andreuet, terreno fondo, siliceo-calcari, contenint 31 % de carbonat de calcs, en pendent suau. Allí tot son *Riparias*, plantadas en 1893 y empeltadas de Xarel-lo l' any següent. Hi feren lo procediment Rassiguier, any tras any, y res hi ha valgut, puig fan llástima de veure eixos ceps, y tambe 'ls arrancarán enguany.

Aqueixos casos, com he dit, son nombrosos.

Pero, cal afegirhi quelcom més en lo capítol de defectes de las *Riparias*. No solsament se clorosan en los terrenos calisos, sino que també pateixen en las terras fortas y pedregosas encara que no tingan calcs, y además, fins en aquells terrenos que més favorables els hi son, las *Riparias* sofreixen molt durant las llargas sequedats que tant sovintejan en nostres climas.

Son á centenars los propietaris que 'n tenen d' aixó una trista experiència tan en nostra encontrada com en totas aquellas de climas sechs y calents. Demani vosté á Tarrasa lo que está passant en certas vinyas plantadas de *Riparias* en terrenos sorrenchs; ahont los pagesos vehuen ab dolorosa sorpresa que las arrels s' en pujan cap á munt y surten fora de terra, resultantne d' aixó l' assecament y la mort. Contra tal fenómeno res hi pot, com vosté compendrà, lo tractament del sulfat de ferro.

Los professors francesos MM. Foëx, Ravaz, Battanchon y altres que ara no recordo, han fet á saber varias vegadas lo resultat de sas investigacions en diversas vinyas malaltas, casi be la major part dels casos han trobat que lo defalliment de las *Riparias* en terrenos no calisos, provenia d' un ressecament de la terra, ó sia de son enduriment á causa del aixut.

GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA

de JOAN CAMPRUBÍ, en Sant Joan Despi.

Gran colecció d' arbres de tota mena de las millors classes trovarán los que 'ns honrin ab sas demandas. Disponibles á la venda 12.000 admellers empeltats de bonas classes y 4.000 oliveras empeltadas en varias castas. Los criaderos están situats á la carretera de Cornellá á Sant Joan Despi.

Pera las demandas, dirigirse á JOAN CAMPRUBÍ, horticultor.

Sant Joan Despi.—Barcelona (Espanya).—Sant Joan Despi.

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionals y extranjeras.

Aquesta antigua casa, acreditada per la bondat de sos productes, ha adquirit novas máquinas que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buches, ruscos ó arneras) y demés utensilis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (bresca) que fabrica ab *cera pura d' abellas*. S' envian catálechs gratis á qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la formació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periódich dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: E. DE MERCADER-BELLOCH.

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 páginas ab cuberta.

Preu de suscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduht al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2'50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*. Córcega, 271, Gracia, en las principals llibrerías d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Primpesa, n.º 12, entressol.—BARCELONA.

¶ Pera cerciorarse de la veritat de nostre anunci, nos será molt agradable una visita de nostres clients als establiments de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.

Sant Joan Despi.
Barcelona (Espanya).

A la provincia de Málaga hi entrà la filoxera l' any 1878; comensaren la replantació l' any 1885, y si volém veure lo que hi succehí no hi ha més que fullejar un llibre del Sr. Salas y Amat, comissionat pel Govern pera estudiar l' assumpto. Del treball de dit senyor, titulat: *La Viticultura americana de la provincia de Málaga en 1891*, n' extractaré alguns troços: « Envers l' any de 1895 á 1896 comensá en la provincia la plantació de *Riparias* en los terrenos calisos; en ells la clorosis y 'l raquitisme no 's feren esperar ». Més endavant, refereix, que vistos los mals resultats de las plantacions de *Riparias*, probaren de plantarne en terras que no tinguessin cals, y diu: « Si fixém nostra atenció en los assaig verificats ab las *Riparias* en las llicorellas ferruginosas de los *Montes de Málaga*, notarém que á pesar de esser lo terreno de naturalesa favorable al conreu dels ceps americans y per lo tant, de no fershi coneixer en ell la clorosis, la *Riparia* s' hi desenrotlla pausadament y sa producció es escassa; mes, si 'ns fixém en la sequedat llarga y continua del istiu y la facilitat del terreno pera secarse, nos atrevirém á acusar al clima, més que al terreno, d' esser l' autor principal d' aquella manifestació ». « Lo grau d' humitat del clima y de la terra tenen una importancia relativa que es necessari coneixer pera conseguir una adaptació complerta..... » « D' aquí resulta que las plantas que resisteixen un excés de sequedat com las *Rupestris* y certas *Estivalis*, tal vegada haurían tingut més éxit què las *Riparias* en lo clima sech, si be que favorable, que caracteriza la regió.

Conegut tot aixó, ¿no estranyará vosté que l' any passat, en unas llicorellas secas, en terreno pendent, de la provincia de Tarragona, hi plantessin *Riparias*? Y l' estranyesa pujará de punt si es veritat, com m' ho acaban de dir, que eixa plantada la feren aconsellats d' un entés viticultor-planterista, fundantse en que la terra no era calissa. Donchs sápigua que aquestas *Riparias* están avuy grogas y bonas solsament per arrancar.

Lo que abans he copiat del treball del Sr. Salas Amat, ho deya l' any 1891 lo distingit enginyer, y per consell seu s' establiren prop de Málaga uns camps d' experiments ahont hi figuran una munió de varietats de *Rupestris* y d' híbrids américo-

VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS
GRANS VIVERS DEL PANADES. Empells, arrelats y estacas.
 Sant Sadurní de Noya. — **MIR, ROMEU Y C. A.** — Sant Sadurní de Noya.

MIR, ROMEU
 y Companyia.

S. Sadurní de Noya

Envian los catà-
 lechs y preus co-
 rrents de sos pro-
 ductes á qui 'ls
 demana.

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reserves, que es de 30 milions, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari.
 LA CATALANA se troba representada en todas las poblacions importants d' Espanya.

Ayuntamiento de Madrid

americans y europeo-americanos. Alguna d' aquestas varietats s' es mostrat tant superior á la *Riparia* en tots conceptes, que 'l Sr. Salas en son nou llibre (*La resistencia floxérica*, etc., Málaga, 1897), condempna resoltament á las *Riparias* y formula aquestas conclusions: «Per totas aquestas rahons dehuen avuy substituirse las *Riparias*, aconselladas fins ara en los terrenos silíceo-argilosos, per los híbrids de *Riparia* X *Rupestris*, que á resistencia floxérica igual li son superiors per son vigor, grossaria del tronch y menor hipertrofia en lo punt de soldadura».

Aquest mateix criteri l' he sostingut jo moltas vegadas, y m' afirmo en ell per lo que ara diré. Fins avuy los defensors de las *Riparias* puras prenenen que 's lo porta-empelts que major fructificació comunica á sos empelts. Durant los primers anys aixó es una veritat, pero després los bons *Rupestris*, (p. e. lo *fusta-roja*), reprehen la ventatja y donan tanta fructificació com las *Riparias*.

Entre 'ls varios experiments que aixís ho proban citaré 'l de M. Breheret, qui 'n doná compte l' any passat á la *Société des agriculteurs de la Drôme*. Aqueix viticultor, durant cinch anys consecutius, ha comparat la fructificació d' una mateixa vinífera empeltada sobre diversos ceps americans, y 'l terme mitj del resultat de sas concienzosas observacions es lo següent:

Empelts sobre *Rupestris*: 3 k. 802 de rahims.
Id. sobre *Riparias*: 3.502 id.

«Aquestos resultats — diu M. Degrully, qui 'n doná noticia en *Le Progrès Agricole et Viticole* del 19 de Janer de 1896 — concordan ab nostras observacions sobre las empeltadas vellas de *Rupestris*, que lo més sovint son menos fructíferas al principi que 'ls empelts sobre *Riparia*; mes, que reprehen la ventatja á mida que 's fan d' edat.»

¿Y què dirém, ara que possehim las formas seleccionadas de las excel·lentas *Riparia-Rupestris*? Dirém que comensan á treballar y á fructificar desde 'ls primers anys d' empelt tant depressa y tan copiosament com las bonas *Riparias*. Uns assaigs s' han fet comparant abduas plantas; y á fi de que la comparació 's verifiqués ab totas las condicions de justesa, á fi de que

SIGLE AMPELOGRÁFICH.

VIVERS DE CEPS AMERICANS

los més antichs del districte de Sant Feliu del Llobregat
y de la comarca del Panadés.

ESTRUCH GERMANS Y BARGALLÓ

GELIDA (provincia de Barcelona).

Ayuntamiento de Madrid

LA HORTÍCOLA DEL LLOBREGAT
de Joseph Vives (avans J. Gelabert y C.^a)

Establiment d' arboricultura, situat á la carretera de Cornellá á Sant Joan Despi, 10 mojadas en cultiu, poguent aquí 'ls clients escullir totas las varietats de vegetals en fruyters d' adorno y demés perteneixent á la industria hortícola.
Correspondencia: Sant Feliu de Llobregat á Sant Joan Despi (provincia de Barcelona.)

REGLAS PRÁCTICAS
PERA OBTENIR
BONS OLIS
PER
G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.

Primpcesa, 12, entressol.
BARCELONA.

las *Riparias* lluytassen ab totes las ventatjas, se triaren los terrenos més favorables á n' ellas. Mes d' aixó 'n parlaré al tractar de las *Riparia* X *Rupestris*.

Parlém ara del

Rupestris del Lot.

Gran polsaguera s' ha aixecat al voltant d' aquesta planta. Mentres uns la col·locan en lo pinácul de la gloria, altres lo desprecian y 'l rebutjan sens apelació. Yo crech que cal posarhi un terme mitg.

Sapiguda es la rapidíssima creixensa d' aqueix *Rupestris* y la grossaria que prompte adquireix son tronch; y com es nna lley general en tots los sers, tant animals com vegetals, que la rapidesa de son desenrotlló está en rahó inversa de sa duració, se tem que la vida del *Rupestris del Lot* será curta. Y si 'ns fixém en lo que passa ab lo presseguer, aquell rezel no sembla del tot infundat. Mes, ¿vol dir aixó que la vida d' aquell cep será tan curta que s' hagi de prescriure sa plantació? No ho crech pas aixís, puig en casa de M. Sijas, de M. Courty y altres, lo tenen fa més de 17 anys en plena forsa de vegetació.

Un dels defectes que presenta lo *Rupestris del Lot* es el de portar nombrosas filoxeras en sas arrels, circumstancia que ha causat y causa certa inquietut entre 'ls ampelógrafos; de manera que 'l Sr. Ravaz, qui li había dat lo coeficient 19'50 en la escala de resistencia filoxérica, ara sols li concedeix lo coeficient 16. Lo Sr. Salas y Amat, qui en lo llibre ja citat, parla ab gran extensió d' aqueix especial punt, ne diu lo següent: «Si teóricamet altrás vinyas americanas poden ser superiors al *Lot* com resistencia filoxérica, prácticament pot comptarse que 'n gosará de la suficient, al menys en la generalitat dels casos.

Aném ara al inconvenient principal del *Rupestris del Lot* Han observat molts viticultors que en certs y determinats. llocs vegeta vigorosament, mes dona poca fructificació, y aixó es una veritat, puig aquest cep americá vol terras secas, pedruscallosas, ó argilo-calisas, (no massa compactas), y siliceo-calisas. De manera que 'n los terrenos molt fértils y humits s' hi nota 'l defecte que he apuntat, de molta ufana y poca pro-

Estació Ampelográfica Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPELTADAS SOBRE PEU RESISTENT.

ESCOOLA PRÁCTICA D' EMPELTADORS la primera creada en Espanya.

S' ha publicat el Catàlech n.º 12, el qual se remeterá á qui 'l demanti.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.

Dirigirse á Don

Anton Ubach Soler
PROPIETARI.
TARRASSA.

NO MAS FUEGO.- ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alifases, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropesias, oftalmias y enfermedades de la garganta y de l pecho. Asimismo se hace uso del Linimento Boyer-Michel en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid

ducció. Per ço, quan vosté m' esplicá fa pochs días, que 'ls parcers d' un propietari amich seu li demanan, y casi li exigeixen, que 'ls dongui exclusivament *Lots* pera plantar en uns terrenos baixos, fondos, humits y ríchs, no pogué deixar d' esclamar: «aqueixos parcers no saben lo que demanan». Donchs lo mateix diré á tots aquells propietaris ó pagesos que per tot arreu y en tota mena de terras volen plantar lo *Rupestris del Lot*; y per conclusió 'ls hi citaré lo que 'n diu lo Sr. Salas y Amat: «es errat lo criteri d' aquells que per creencia ó per reclam entenen que la *Rupestris del Lot* resolt lo problema en tota classe de terras, com ho feyan en altre temps las varietats de la vinya europea; y 'ls viticultors d' avuy dehuen tenirho molt en compe, á fi d' evitar los fracasos que més palmariament se sofríren fa pochs anys y encara 's sofreixen ab las plantacions de *Riparia*».

Exposadas mas impresions respecte d' aqueix vigorós cep americá, dech parlar d' una varietat *germana* seua, seleccionada d' entre la coneguda ab lo nom de *Rupestris fusta roja*.

LEOPOLDO RIUS.

(Acabarà.)

CORRESPONDENCIA.

Sr. D. Francisco X. Tobella.

Molt apreciat Sr. Director: Al recort de la hospitalitat que vaig trobar en *La Pagesia*, de bona memoria, durant la seua acertada direcció, me mou á agafar la ploma per escriure eixas quatre lletres, que, degudament esmenadas, podrá ferne l' ús que 'l seu bon criteri li aconselli.

L' ART DEL PAGÉS m' agrada no sols per rahó dels assumptos de que tracta, sino perque escriu en la única llengua que parlém per casa entre la familia, per tot dia ab nostres vehins, per las festas ab lo Párroco, Ajuntament y companys de professió, per las festas majors ab los parents, per los aplechs, firas y mercats ab los amichs y coneguts, y per últim per pregar per nostres antepassats. Per aquells que posaren la primera pedra per construir nostra casa payral y els que s' han viugut succehint á quals suors, privacions y constancias ab moltíssimas més adversitats de las que 'ns han tocat á nosaltres, debém lo nom de propietaris ab que 'ns honrém,

Hi ha pera vendre á molt bon preu una partida de 1.500 EMPELTS DE SUMOLL Y XAREL-LO sobre *riparia Gloria y rupestris Martin*, molt ben soldats, donchs son de dos anys y tenen 40 centimetres de llargada. Informaran en la Administració de *L' Art del Pagés*, Primpesa, 11 y 12, Barcelona.

VALLS GERMANS ENGINYERS CONSTRUCTORS.

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanche Ronda de S. Pau). — BARCELONA.

DIRECTOR-GERENT: D. AGUSTÍ VALLS BERGES, enginyer.

Premiats ab 25 medallas d' or y plata, 3 Grans diplomas d' Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions completas, segons los últims adelantos, pera *Fábricas y molins d' oli*, pera petitas y grans cullitas, prempsas hidráulicas, d' engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc.—*Fábricas de fideos y pasta pera sopa*, mogudas per caballeria y per motor.—*Fábricas de xocolates*, en petita y gran escala, mogudas á bras, per caballeria y per motor.—*Fábricas de farinas y sos anexos de molineria*.—*Prempsas pera vins*, bombas pera trafegar, etc., etc.—*Máquinas de vapor*, motor á gas. turbinas, torns, bógits, etc., etc.—Especialitat en **prempsas hidráulicas** y de totas classes, pera totas las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats.—La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

Direcció per telégramas: *VALLS*.—*Campo Sagrado*.—*BARCELONA*. Teléfono 595.

Ayuntamiento de Madrid

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIAS RURALES per D. JOSEPH BAYER

Quedant poch exemplars d' aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferentes vegadas anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desistint son autor realisar en breu plazo los que li quedan, ha resolt fer una rebaxa del 20 per 100 per tots los suscriptors á *L' Art del Pagés* que passin á recullir dita obra en lo *Consultori mostrari agrícola*, Primpesa, 12, entressol, còntantloshi solament 8 pessetas los dos tomos.

y que Deu vulga lo sapiguém transmetre á las generacions que venen del modo que l' habém trobat. Com tots sabém, de tan nobles patricis habém après 'l modo de parlar, mes no la manera d' enténdren's per escrit que usém, habent ja aquésta adquirít hábits de tal mena, que per més que sigui vergonyós 'l dirho debém confessar que se 'ns ha descuydat ó ja no habém sabut may escriure com ells.

Passant á las noticias agrícolas, dech dir que fins á primers de Agost sufrírem una aixut extraordinaria, tant, que feya 38 mesos que no había plogut lo suficient pera alimentar als manantials y als arbres d' alguna corpulencia. No obstant lo avansat de l' estació se sembraren mill, panís, fajol, blatdemoret, fasolas y fins trumfas, aquéstas difícilment han dat poch més de la sement, al fajol y mill grácias al retard del fret ha arribat á granar y las fasolas y panís també, encara que difícilment y més tart.

L' olivera presenta una gallardía estraordinaria; la cullita d' oli será escassa, mes calculant per las pocas olivas móltas será molt bo.

La sementera será tardana y las terras mal rentadas, basta dir que quand ja teníam molt bona sabó ha vingut 'l present mes ab tanta pluja que solzament ab los 13 días que compta s' han recullit 245 milímetros d' aygua, quantitat que no s' ha recullit, en un sol mes, després del Febrer de 1881.

Sens més, disposi de son affm. y S. S. Q. B. S. M.,

JOSEPH ANGLADA Y PIFERRER, pagés.

Vilert y Novembre 13 de 1897.

Plagiari vitícola.

Sr. Director de L' ART DEL PAGÉS.

Molt Sr. meu y amich: com li diguí á nostra vista, l' empelt á ullet ab tota fusta publicat en son periódich, primera quinzena de Septiembre, n.º 606, qual denominació es fins avuy *empelt Miravent y Colomer*, segons datos que tinch á la vista pot demostrarse que l' inventor d' aquest empelt no fou lo Sr. Miravent y Colomer com tothom creu per haberho publicat alguns periódichs, sinó que lo inventá un tal Joan Cunille (Cunill) de Sant Jaume dels Domenys, qui l' ensenyá á sos vehins dels mas ó masos del Sr. Marsi ahont aná á apéndre'l lo Sr. Miravent: jo crech que lo Sr. Miravent tindria molta més importancia si per comptes de férse'l seu hagués publicat la veritat del fet que fou anarlo á veure ó apendre en lo mas del Sr. Marsi, modificantlo en més ó en menos.

Per més que dit senyor l' hagués modificat, la idea fou concebuda y executada per lo Sr. Cunille ab tan bon éxit, que de dos á

● ● FABRICA DE VIDRIERIA ● ● ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS.

DE JOAN VILELLA Y COMP. A

Fàbrica à S. Martí de Provensals (Poble Nou).—Despaig: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.º.—Barcelona.

Aquesta fàbrica s' ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fabricas de productos químicis, com son bombons y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botellas-llops jerezanas, bordalesas, purgonyesas, champagnes, sidras, etc.; dels fabricants de licors, com son vermouths, cognacs, etc.; dels fabricants de b. gidas, gaseosas y cerveses y per los propietaris de manantials pera las sevas ayguas medicinals.—La casa envia dibuixos y preus á las personas que ho sollicitin. FABRICA ESPECIAL DE GARRAFONS.

CEPS AMERICANS.

Hibrits europeo-americanos

..... Hibrits américo-americanos pera la replantació
..... de la vinya en tota mena de terras.

Isidro ALMIRALL.

Sant Sadurní de Noya.

Ayuntamiento de Madrid

FABRICA DE VIDRIERIA
de Joan Vilella y C.º

FABRICA ESPECIAL DE GARRAFONS.
Comerç, 43, entressol, Barcelona.

tres cents que 'n feu l' any passat, no 'n fallá un y falta veure la modificació feta per lo Sr. Miravent si donará millors resultats. No es lo meu ánim ofendre al Sr. Miravent á qui personalment no tinch l' honor de coneixer com tampoch al Sr. Cunille, solzament l' esperit de justicia y lo desitj del progrés vitícola, fa que m' interessi per posar las cosas en son lloch y donar premi al que 'n siga mereixedor y no que aixís com aixís l' humil pagés que tenint la sort de trobar ó descobrir algun invent d' utilitat comú quedi postergat per falta de relacions ó medis de donarlo á coneixe.

Molt ha fet lo Sr. Miravent en donarli publicitat, que indubtablement sense lo seu concurs no s' hauria estés tan depressa com s' ha fet, y si sos resultats son tan bons com diuhen, s' hauria tardat molt temps en tocarlos, però no 's pot permetre lo bateig, qual títol deuria ser lo de son inventor (Cunill); aixís ho entenç y ho someto al parer de V., al dels llegidors de L' ART DEL PAGÉS y de més periódichs que se 'n feren ressó. — PAU ESTRUCH.

Gelida 22 Novembre 1897.

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Importació de ceps americans.

En la sessió que celebrá la Excma. Diputació Provincial lo día 10 d' aquet mes se doná lectura á una proposició suscrita per los diputats Srs. Mir, Vidal y Valenciano, Casademunt y Barata que, fundantse en l' estat á que han arribat los vivers de ceps americans en la provincia de Barcelona y tenint en compte que las malties que sofreix la vinya á Fransa no han arribat per sort á la nostra terra, proposavan que la Diputació acordés: Primer. Elevar á la Superioritat una instancia suplicantli 's serveixi privar la importació de Fransa dels ceps resistents á la *filoxera* que son menesters pera replantar las vinyas mortas. Y segon. Que tantsols se permeti en lo cas de tractarse de classes novas de ceps americans, quals varietats puguin afavorir á la viticultura, subjectantlos avans á un exámen previ per personas entesas á fi de prevenir lo contagi.

Lo Sr. Mir va fer us de la paraula pera apoyar aquesta proposició, insistint en lo que ja havia manifestat en altrás sessions de que la Diputació devía demanar al Govern que, donat l' estat á que ha arribat lo cultiu dels ceps americans en la nostra terra que n' hi han de sobras pera omplir tot lo terreno de vinya avuy perdut y que aquestos se venen al mateix preu que al extranger, deu acordar privar la entrada als ceps resistents que ofereixen los francesos perque fora molt sensible que ab ella entressin en las vinyas que ab tants

EN LA CASA
TOBELLA

coneguda per

CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taronjers empeltats sobre peu agre, pomeras, pereras, presseguers, plátanos y polls pera passeig á preus módichs.

Sarments y arrelats de las millors classes de ceps americans.

DIRECCIÓ:

J. Tobella y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobella y Argila

Primpesa, 11, 3.er, 1.^a

BARCELONA.

AMADEO CROS.

Primpesa, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. — Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat cals d' os. — Fosfat cals mineral. — Fosfats precipitats. — Superfosfat cals. — Kainit. — Sofres. — Sulfat coure.

Ayuntamiento de Madrid

CEPS AMERICANS de totas classes.
Dirigirse á JOSEPH TALÓ Y C.
RUBÍ

travalls s' han pogut replantar las maluras que per sort no tenim. A proposta del Sr. Buhigas se va acordar la urgencia de la mateixa per comensar ja á trobarnos dintre de la época de la replantació.

Concurs agrícola.

Segons los diaris, entre las instalacions que 's creu cridarán més la atenció quand se fassi lo Concurs Agrícola, será una exposició de caragols de diferentas menas que té un conegut propietari d' aquesta ciutat.

Adobs pera las terras.

Com á obras científicas escritas en catalá assgurém per molt aviat la sortida d' una important monografía d' Agricultura, en la que s' estudian la teoria y la práctica dels adobs, escrita per nostre amich y colaborador En Joaquim Aguilera.

Balaguer.

La sembra de cereals s' está fent ab bonas condiciones, encara que la pluja que ha caygut no ha sigut tan copiosa com exigia la llarga seca que d' alguns mesos á aquesta part tenia agotats nostres camps.

El preu del blat segueix estacionat, cedintse de 18 á 19 pessetas la quartera, venentse també las monjetas á bons preus, ó siga á 23 pessetas quartera.

12 Novembre 1897.

Cervera.

Las frecuentes plujas d' aquest mes han beneficiat notablement los camps, veyentse los sembrats molt ufanosos. Han reanimat un poch el pays, postrat á consecuencia de llarga seca. El blat se ven, de 17 á 18 pessetas quartera; la cibada, de 7'25 á 7'75; el vi, de 15 á 20 pessetas carga y l' oli, de 5 á 5'50 pessetas quartá. Los preus son elevats; mes, com hi ha poca existencia y escasseja 'l treball, se presenta l' hivern trist pera la classe jornalera del camp.

16 Novembre 1897.

Figueras.

A un kilómetro escás d' aquesta ciutat los aficionados á la agricultura han tingut ocasió de veure funcionar una arada de desfondar, moguda per un bogit y cable é impulsada per quatre mulas y que pot profuudisar fins los 80 centímetros, segons aseguran.

4 Novembre 1897.

Fraga.

Ha plogut ab bastanta abundancia, sobretot cap á la comarca de Monegros, ahont lo que hi ha sembrat se presenta y ha sortit molt be, faltant sols blat pera sembrar. A la altra banda del Cinca, á las

Estos folletos, publicados por el PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparte gratis la Delegación Hispano-Portuguesa, Claris, 96, Barcelona, bastando hacer la demanda de los mismos al Delegado.

El PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vende ni dispone de nitrato, y sus deseos son no intervenir en operaciones mercantiles. Sin embargo, está á disposición de los interesados para suministrarles cuantos datos deseen sobre precios, fletes y demás antecedentes requeridos para el comercio del nitrato de sosa.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE. - Delegación hispano-portuguesa

¿Qué cantidad de nitrato de sosa (salitre de Chile) necesitan los diferentes cultivos y en qué época del año conviene aplicar este abono? La importancia del nitrato de sosa en horticultura y jardinería, por el Dr. D. Maximiliano Weitz, secretario de la Delegación *Der Vereinigten Salpeter-Produzenten*.

El estiércol y los abonos minerales en horticultura.— Experiencias verificadas en Inglaterra por el Dr. D. Bernardo Dyer.

« El empleo del nitrato de sosa en los diversos cultivos, en la vid y en los árboles frutales » por el Dr. Grandeau, precedido de una reseña sobre « la nutrición de la planta según los modernos conocimientos. » Conferencia dada por el ingeniero D. Mariano Capdevila y Pujol, delegado en España y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

Ayuntamiento de Madrid

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGADO EN ESPAÑA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.

Claris, 96, Barcelona.

partidas de Monreal y Litera, encare es poch lo que hi ha plogut, donchs no s' han cumplert las bassas, si be la sembra 's pot fer y 's fa en condicions regulars. Lo cel segueix ennuvolat y 'l llevant bufa de valent, lo que fa esperar novas plujas.

La cullita de las olivas es més que regular. Mes se queixan los pagesos á darrera hora de que molts d' aquellas han caygut de las oliveras, perjudicant á la cantitat y sobretot á la calitat del oli, que 's paga á 11 y 12 pessetas la arroba de 12'50 kilos y ab tendencia á la baixa. — M.

10 Novembre 1897.

Seu d' Urgell.

Acaba de ferse la fira que tots los anys se celebra del 3 al 6 del corrent, y no pot calificarse de dolenta ni de bona. No ha sigut dolenta, perque hi ha hagut llibertat de vendre; mes tampoch pot calificarse de bona, perque los preus del bestiar han sigut fluixos. Lo tocarse ab la fira de Sort la perjudica molt perque, siguent aquésta més important, molts esperan comprar en ella.

La sembra s' ha fet en bonas condicions, perque encara que no haja plogut desde que está acabada, ho feu bastant avans de comensarse. Aquesta circumstancia, junt á la de haber tingut aquest any las monjetas un preu més que regular, donchs s' han pagat de 20 á 24 pessetas la quartera, quedantne pocas pera vendre, fa que 's noti animació en el pays.

Se diu que del 10 al 12 del actual vé l' enginyer jefe á rebre definitivament el tros de carretera d' aquésta á Organyá. Era hora de que 's fés pera tenir la seguritat de que las eslabissadas no impedissin el pas.

7 Novembre 1897.

Torrellas de Foix.

Lo propietari resident á Sant Martí Sarroca, En Isidro Vallés, acaba d' eusenyarme una máquina de sa invenció propia pera moldre olivas, que per sa senzillesa y resistencia es de tanta utilitat que ha causat la admiració de tots quants han tingut ocasió d' examinarla. No solzament deixa la feyna molt ben acabada, sino que estalvia tanta forsa que un sol home substituheix l' animal que 's necessita en las prempas antigas. Es més barata que aquésta, no exigeix gayre local, fa més oli en un temps donat, y, en una paraula, no te matador. L' aparato está construït per Roset germans, de Vilanova y Geltrú. Desde aquestas planas no puch menos, donchs, que donar la enhorabona á mon benvolgut amich que, ab medis pera viure sens treballar, emplea constantment sa inteligencia á honra y gloria seva y profit nostre. — Anton Tort.

8 Novembre 1897.

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS
Y
VIVERS CATALANS
DE

D. Martial Ombrás

Avinguda Ferrocarril

FIGUERAS (Gerona)

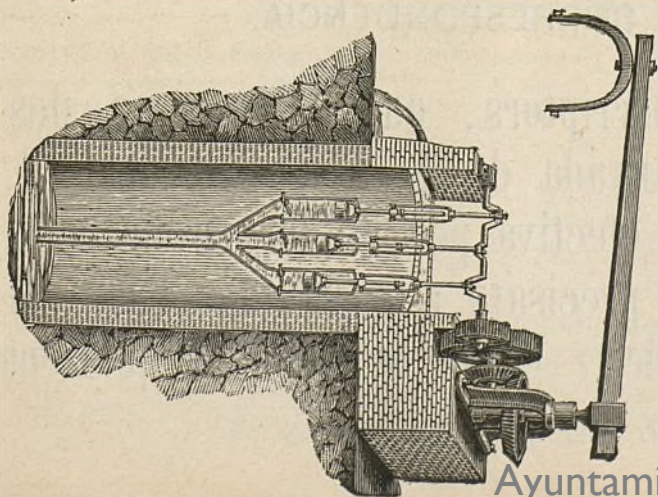
Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar ceps americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 á 10 anys, produhint alguns milions d' estacas *Rupestris Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier, etc.; Berlandieri é hibrid Millardet*; podent escullir en plantacions de 500.000 barbats y 40.000 empeltats. No vench altres productos que 'ls meus, y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, auténticas y garantizadas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A petició dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «*Noções prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietari.*

Aving.ª ferrocarril

FIGUERAS (Gerona).

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Pa-gesia*, ahont s' hi trobarán esplicacions detalladas d' aquest sistema de bombas que á una fondaria de 4 metros á 30, treuhen de 500 á 90 litros d' aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivament; passant d' un 10 per 100 més que qualsevol artefacte dels coneguts fins avuy per elevar aygua. — Dirigirse als constructors, **Srs. Moratones y Companyia**, Llinás del Vallés, **Ayuntamiento de Madrid**.

GARROFERS
ADMETLLERS
Y OLIVERAS
de totas midas, classes y preus.
Dirigirse á GASPÀR MODOLELL, propietari.
S. JUST DESVERN. (Prov.ª de Barcelona).

Agricultura y Zootecnia.

S' ha publicat el quadern 96 de tan important obra que edita la casa de don Joan Romà, redactada per l' enginyer D. Joaquim Ribera.

Dita publicació constarà de 4 tomos y 1 atlas format per totes las láminas que acompanyan á cada un dels citats volúms y que se reuniran al final en un de sol. Faltan no més que 4 entregas pera quedar terminada.

FIRAS DE CATALUNYA.

DESEMBRE. — *Barcelona.* — 1 La Llacuna — 8 Cardedeu, Estany (Santa Maria). — 11 Sitges — 13 Prats de Llusanés. — 15 Taradell. — 21 Barcelona y Vilafranca. — 26 Gaya. — Avinyó, últim diumenge. — Sabadell, primer diumenge.
Girona. — 6 Sant Privat del Bas. — 8 Palafrugell. — 13 Banyolas, Hostalrich. — 21 Blanes, Figueras, Olot, Palamós. — 31 Santa Coloma de Farnés.
Tarragona. — 4 Gandesa. — 6 Montblanch — 8 Sarreal. — 13 Arbós, Piles (las) — 21 Falset. — Garcia, segon diumenge.
Lleyda. — 4 Agramunt. — 8 Ager. — 13 Balaguer, Naves. — 15 Lleyda. — 17 Albi. — 21 Cervera, Tremp. — 27 Artesa de Segre.

Firas movibles.

No n' hi ha cap.

FESTAS MAJORS.

DESEMBRE. — *Barcelona.* — 6 Malgrat. — 10 Berga, Corró de Vall, Hospitalet, Llasá, Papiol, Riuprimer. — 14 Gabá. — 31 Centellas (Santa Coloma), Cervelló (Santa Coloma), Gramanet (Santa Coloma). — Puigdalva, diumenge primer.
Girona. — 8 Castelló d' Ampurias. — 9 Santa Leocadia de Algama. — 10 Crespiá, Garriguella, Palau de Santa Eularia, Vilanova de la Muga. — 11 Argelaguer, Tarabaus. — 13 Mollet de Perelada. — 29 Sant Joan de Palamós. — 31 Ciurana.
Tarragona. — 4 Vallfogona. — 8 Cambrils. — 10 Brafim. — 13 Renau, Vilella Alta. — 18 Figuerola. — 27 Marsá. — 28 Bellmunt. — 31 Torre de Fontaubella.
Lleyda. — 8 Montesquiu.

Festas majors movibles.

No n' hi ha cap.

IMPRESA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

ALS SUSCRIPTORES DE L' ART DEL PAGÉS
 La Administració d' aqueix periódich recorda als seus abonats que están en descubert, se serveixin saldar comptes y posarse al corrent de la anyada, ja siga directament á la sucursal, carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria, ó per medi de sellos de 0'15 cts., remesos en carta al carrer de la Primpcesa, n.º 11, Barcelona.

PETITA CORRESPONDENCIA.

Preguém als subscriptors, que estigan en descubert d' alguna anyada de L' ART DEL PAGÉS, se servescan ferla efectiva per tot lo present mes, ó sinó 'ns veurém precisats á posar las suas initials en lo periódich, desde la primera quinzena del prop-vinent mes de Desembre.

Ayuntamiento de Madrid

CEPS AMERICANS
 PER VENDRE.

LOTS y GUIRAUD.

Primpcesa, 12, entr.º